

OKY / MS

Lausunto
JulkinenRISE/3456/2024
RISE-AK-2024-21348

13.09.2024

Arviomuistio kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisesta ja ostolaskutietojen julkaisemisesta

Yleisesti arviomuistiosta

Tietovarannon osalta tulee riittävästi selvittää ja kiinnittää huomiota hankintoihin ja ostoihin liittyviin turvallisuusherkkiin tietoihin. Rikosseuraamuslaitoksen kannalta on tärkeää, ettei avoimessa tietopalvelussa julkaista salassa pidettävää tietoa. Osa toimittajien tiedoista on Rikosseuraamuslaitoksen taktista ja teknistä tietoa. Vain viranomaisilla tulee olla lakiin perustuva oikeus saada edellä mainittua tietoa.

Turvallisuusluokitellun tiedon huolellinen käsittely on Rikosseuraamuslaitoksen osalta tärkeä huomioida erityisesti, jos tietovarannon tietoja siirretään EU- ja ETA-alueen ulkopuolelle pilvipalveluun. Tietovaranto ei sisällä Rikosseuraamuslaitoksen asiakkaiden tietoja, joten Rikosseuraamuslaitos ei näe sinänsä esteitä pilvipalvelulle.

Keskeistä on, että tietojen luovuttamisesta säädetään lailla ja se, että avoimesta tietopalvelusta ei voi hakea tietoa massahakuna, ettei tietoa kerry vääränlaiselle toimijalle. Henkilötietojen kasautuminen on syytä huomioida henkilötietoja käsiteltäessä. Esimerkiksi tekoälyn avulla voidaan yhdistää eri lähteistä saatua henkilötietoa niin, että henkilö on tunnistettavissa.

Rikosseuraamuslaitos vastaanottaa vain verkkolaskuja ja laskut saapuvat sähköisesti Handi-palveluun. Ostolaskujen tietosuojan näkökulmasta Rikosseuraamuslaitokselle saapuviin laskuihin ei ole mahdollista lisätä manuaalisesti esim. henkilötietoja. Rikosseuraamuslaitos ei tee yksittäiseltä toimittajalta yksittäiseen asiakkaaseen liittyviä tilauksia, joten ostolaskuilta ei voi päätellä Rikosseuraamuslaitoksen asiakkaiden henkilötietoja. Rikosseuraamuslaitos katsoo, että tietosuojan osalta kestävin tapa ostolaskutietojen keräämiseksi olisi, että hankintayksiköt käyvät ostolaskut läpi. Siten ostolaskujen tieto on sopivaa analysoitavaksi eikä sisällä turvallisuus- ja tietosuojan alaisia tietoja.

Arviomuiston mukaisesti on perusteltua, että Valtiokonttori on yksin hankintatietovarannon rekisterinpitäjä eikä kyseessä ole yhteisrekisterinpitäjyys. Julkaistaessa hankintatietovarannon tietoja Valtiokonttorin olisi tietojen omistajana ja rekisterinpitäjänä velvollinen huolehtimaan, että yleiseen tietoverkkoon päätyy vain julkisia tietoja.

Pääjohtaja

Anna Arola-Järvi

Lakimies

Mia Sandberg

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus

Mia Sandberg
lakimies
Rikosseuraamuslaitos
mia.sandberg@om.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus

Anna Arola-Järvi
Pääjohtaja
Rikosseuraamuslaitos
anna.arola-jarvi@om.fi